

Aleg 191

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie ustanowienia fachowych państwowych inspektorów piwnic winnych.

Wysoki Sejmie!

Kupczenie winem, moszczem winnym i zacierem winnym podlega postanowieniom ustawy z dnia 16. stycznia 1896 Dz. u. p. nr. 89 z r. 1897 o kupczeniu środkami spożywczymi i niektórymi przedmiotami użytkowymi (ustawa dotycząca środków spożywczych), jakoteż przepisom specjalnej ustawy z dnia 12. kwietnia 1907 Dz. u. p. nr. 210. Według §. 13. ustawy z dnia 12. kwietnia 1907 Dz. u. p. nr. 210 celem przestrzegania zawartych w tej ustawie przepisów, mają być z urzędu od czasu do czasu zwiedzane piwnice i inne ubikacje, służące do fabrykacji i przechowania, a należące do osób, kupujących winem i moszczem winnym (producenci, handlarze, gospodarze, szynkarze i t. d.).

Celem wykonania zaś tej kontroli należy po zasięgnięciu opinii właściwego Sejmu ustanowić zaprzysiężonych, rządowych inspektorów piwnic, posiadających szczególniejsze zawodowe wykształcenie. W każdym z królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych należy ustanowić takiego inspektora piwnic, zależnie od okoliczności, jednakże ustanowić kilku inspektorów w jednym z tych królestw i krajów albo też jednego takiego inspektora dla kilku krajów.

Ci inspektorzy piwnic podlegają politycznej władzy krajowej a w najwyższej instancji Ministerstwu rolnictwa.

Reskryptem z dnia 9. listopada 1907 L. 36759/1409 postanowiło c. k. Ministerstwo rolnictwa, ze względu na szczupłą dotację na ten cel, ograniczyć na razie liczbę kontrolorów piwnic i zamianować ich na czas jednego roku prowizorycznie, czekając wyniku doświadczeń, jak ta instytucja działać będzie. Dopiero po definitywnym ustanowieniu instytucji inspektorów zażądać miał Rząd opinii Sejmu dotyczącego kraju po myśli §. 13. ustawy państwowej z r. 1907.

Przyjmując powyższą zasadę za punkt wyjścia, Ministerstwo rolnictwa wezwało Namiestnictwo do rozpisania konkursu na dwie posady inspektorów piwnic winnych dla Galicyi i do zasięgnięcia w zastępstwie Wys. Sejmu opinii od Wydziału krajowego o kandydatach, którzy wniosą podania o nadanie tych posad.

Późniejszym reskryptem z dnia 7. grudnia 1907 L. 43.399/1860 poleciło Ministerstwo rolnictwa Namiestnictwu, by wzięło pod rozwagę spowodowanie objawienia opinii ze strony Sejmu w tej sprawie, w razie jeśli Sejm galic. w r. 1907 będzie obradował, w przeciwnym zaś razie, jeśli sjesja sejmowa nie przyszła do

skutku, lub też Sejm z jakichkolwiek powodów nie mógł tą sprawą się zająć, ażeby Namiestnictwo postąpiło w myśl pierwotnego a powyżej cytowanego rozporządzenia ministeryalnego z dnia 9. listopada 1907 i rozpisało konkurs na dwie posady prowizorycznych inspektorów.

Wskutek tego, że sesya sejmowa została w październiku 1907 odroczoną a później nawet zamkniętą, Namiestnictwo rozpisało reskryptem z dnia 18. listopada 1907 L. III. 7480/12 A/7 konkurs na dwie posady prowizorycznych inspektorów z terminem po dzień 14. grudnia 1907. Do posad tych przywiązane są pobory urzędnika państwowego X. rangi i ryczałt 3.000 K. na podróże inspekcyjne, licząc 150 dni podróży w ciągu jednego roku.

W terminie konkursowym wpłynęło do Namiestnictwa 6 podań, które następnie udzielone zostały Wydziałowi krajowemu po myśli reskryptu ministeryalnego do objawienia zdania.

Pismem z dnia 25. lutego 1908 L. 17.709 Wydział krajowy zwracając Namiestnictwu wszystkie podania kompetentów, oświadczył, że — nie przesądzając wydać się mającej po myśli postanowienia §. 13. ustawy z dnia 12. kwietnia 1907 Dz. u. p. nr. 210 opinii Wys. Sejmu w sprawie definitywnego ustanowienia inspektorów piwnic winnych w naszym kraju, oraz liczby tych posad — nie uważa, aby którykolwiek z kandydatów ubiegających się o nadanie prowizorycznej posady inspektora piwnic winnych odpowiadał zupełnie wymaganiom konkursu pod względem przygotowania teoretycznego i równocześnie praktyce w gospodarstwie piwnicznym. Nie biorąc zatem odpowiedzialności za uzdolnienie kandydatów, ubiegających się o nadanie prowizorycznej posady inspektora piwnic winnych w naszym kraju, oznajmił Wydział krajowy Namiestnictwu z powyższem zastrzeżeniem, że zdaniem jego z kompetujących o te posady odpowiadają najwięcej wymaganiom konkursu: Eugeniusz Stanisław 2-ga im. Polusiński alias Poluszyński i Tadeusz Juliusz 2-ga im. Guckler.

Pismem z dnia 10. sierpnia 1908 L. $\frac{3.143/41}{A/7}$ zawiadomiło Namiestnictwo Wydział krajowy, że P. c. k. Minister rolnictwa reskryptem z dnia 20. lipca 1908 L. 30.193 zamianował Tadeusza Eugeniusza 2-ga im. Wroniewskiego oraz Eugeniusza Stanisława Polusińskiego alias Poluszyńskiego prowizorycznymi państwowymi inspektorami piwnic winnych, a to pierwszego z siedzibą urzędową w Krakowie drugiego we Lwowie

Obecnie wskutek polecenia Ministerstwa rolnictwa z dnia 5. sierpnia 1908 L. 32.561 zawiadomiło Namiestnictwo Wydział krajowy pismem z 5. września 1908 r. L. $\frac{III\ 5.993\ 48}{A/7}$, że Komisya kultury wina z łona Izby posłów Rady państwa wybrana, powzięła na posiedzeniu dnia 15. lipca b. r. na wniosek posła Schraffla następującą uchwałę:

„Wzywa się Wys. Rząd, aby wpłynął już w najbliższej sesyi na Sejmy królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa, by wpływ, jaki im został zastrzeżony w §. 13. ustawy o winie na mianowanie państwowych inspektorów piwnic, przynajmniej, o ile dotyczy spraw osobistych, przeniosły na właściwe Wydziały krajowe“.

Ministerstwo rolnictwa zażądało tedy od Namiestnictwa odniesienia się do Wydziału krajowego, celem wzięcia tej sprawy pod rozważę, ewentualnie przedstawienia Wys. Sejmowi odpowiednich wniosków i zawiadomienia Ministerstwa rolnictwa o uchwale Wydziału krajowego, względnie Wys. Sejmu

Przedstawiając Wys. Sejmowi powyższy stan rzeczy, Wydział krajowy zgodnie z opinią wyrażoną w rezolucyi Komisji kultury wina w Radzie państwa sądzi, że w interesie sprawy samej wskazanem jest, ażeby Wys. Sejm wpływ zastrzeżony mu w §. 13. pomienionej wyżej ustawy w mianowaniu państwowych inspektorów piwnic winnych, przelał na Wydział krajowy. W sprawozdaniu z swych czynności będzie Wydział krajowy zdawał sprawę Wys. Sejmowi z wydanych przez Rząd na podstawie opinii Wydziału krajowego zarządzeń, zatem Wys. Sejm będzie miał zawsze sposobność do ewentualnego objawienia swego zdania w sprawie ustanowienia inspektorów piwnic winnych.

Na podstawie powyższego sprawozdania Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Zastrzeżony w §. 13. ustawy państwowej z dnia 12. kwietnia 1907 Dz. u. p. nr. 210. o kupczeniu winem, moszczem winnym i zacierem winnym wpływ na mianowanie państwowych inspektorów piwnic winnych, przelewa Sejm na Wydział krajowy.

**Z Rady Wydziału Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi
wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.**

Marszałek krajowy:
St. Badeni, w. r.

Sprawozdawca:
Dr. Tadeusz Pilat, w. r.
Członek Wydziału kraj.

